

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ**

1. Με τις υπ' αρ. 4010/6.6.2006 (Β' 919), 16802/667/27.8.2010 (Β' 1345) και 9319/1.6.2021 (Β' 2431) κ.υ.α. έχουν καθοριστεί οι όροι και οι προϋποθέσεις πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών/σπουδαστριών και καταρτιζομένων των εκπαιδευτικών μονάδων του Υπουργείου Τουρισμού.
2. Οι σπουδαστές/σπουδάστριες των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης και οι καταρτιζόμενοι/καταρτιζόμενες των ΙΕΚ Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, μετά τη λήξη των θεωρητικών μαθημάτων κάθε εκπαιδευτικής περιόδου, τοποθετούνται για πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης, ανάλογα με την ειδικότητα σπουδών τους, ως εξής :

Σπουδαστές/Σπουδάστριες Ανώτερων Σχολών (ΑΣΤΕ) ανά έτος	
Α' και Β' έτος	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα
Γ' έτος	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.Β) της Πρόσκλησης.
Καταρτιζόμενοι/Καταρτιζόμενες ΙΕΚ Τουρισμού ανά ειδικότητα	
Στέλεχος Μονάδων Φιλοξενίας	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.Β) της Πρόσκλησης.
Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Εστιατόρια
Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Αρτοποιεία και Εργαστήρια Ζαχαροπλαστικής
Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον τομέα του Τουρισμού	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Τουριστικά Γραφεία

	- Επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.Β) της Πρόσκλησης, εξαιρουμένων των Εστιατορίων.
Στέλεχος Τουριστικών & Ταξιδιωτικών Επιχειρήσεων (Πειραματική ειδικότητα)	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Τουριστικά Γραφεία -Ναυλομεσιτικά γραφεία -Εταιρείες Κρουαζιέρας -Εταιρείες Γενικών Αντιπροσώπων Πωλήσεων -Αεροπορικές εταιρείες -Εταιρείες επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών και επιβατών -Γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων -Εταιρείες διαχείρισης ξενοδοχείων & αεροδρομίων - Επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.Β) της Πρόσκλησης, εξαιρουμένων των Εστιατορίων.
Στέλεχος Επιχειρήσεων Φιλοξενίας με εξειδίκευση στον τομέα Διοίκησης Δωματίων (Πειραματική ειδικότητα)	-Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα -Εταιρείες Διαχείρισης Ξενοδοχείων και παροχών υπηρεσιών Φιλοξενίας -Επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1.Β) της Πρόσκλησης.

Ειδικότερα:

- **Οι σπουδαστές/σπουδάστριες των Α΄ και Β΄ έτους των ΑΣΤΕ** τοποθετούνται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού στις επιχειρήσεις που υποβάλλουν αίτηση-υπεύθυνη δήλωση με κριτήριο την βαθμολογία του/της σπουδαστή/σπουδάστριας ή καταρτιζόμενου/καταρτιζόμενης σε συνδυασμό με τη δήλωση προτίμησής του/της. **Οι επιχειρήσεις θα ενημερωθούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για τα στοιχεία των εκπαιδευομένων που θα τοποθετηθούν σε αυτές.**
- Για την πρακτική άσκηση των **σπουδαστών/σπουδαστριών Γ΄ έτους των ΑΣΤΕ και των καταρτιζομένων των ΙΕΚ Τουρισμού** οι επιχειρήσεις πρέπει να υποβάλουν αίτηση-υπεύθυνη δήλωση στις Γραμματείες των κατά τόπον εκπαιδευτηρίων για **ονομαστική ζήτηση. Οι επιχειρήσεις των περιπτώσεων: στ, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, της παραγράφου της 3 της Πρόσκλησης** συνοποβάλλουν **μία συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου εργασιών που θα ανατεθούν στον πρακτικά ασκούμενο.** Βάσει της περιγραφής αυτής θα αξιολογηθεί η συνάφεια της προσφερόμενης θέσης πρακτικής άσκησης με το αντικείμενο σπουδών από τον/τη Διευθυντή/Διευθύντρια της εκπαιδευτικής μονάδας.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- Κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης οι επιχειρήσεις οφείλουν να εφαρμόζουν για κάθε ειδικότητα το προβλεπόμενο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II και III). Οι επιχειρήσεις των περιπτώσεων στ, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, της παραγράφου 3 της Πρόσκλησης δεσμεύονται να αναθέτουν στους/στις πρακτικά ασκούμενους/ασκούμενες τις εργασίες όπως αυτές έχουν περιγράψει στην υποβληθείσα συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου εργασιών. Για την υποχρέωση αυτή θα πρέπει να είναι ενήμεροι πέραν του/της

Διευθυντή/Διευθύντριας της Επιχείρησης και οι λοιποί υπεύθυνοι των τμημάτων της επιχείρησης στα οποία θα τοποθετηθούν οι ασκούμενοι/ασκούμενες, σπουδαστές/σπουδάστριες και καταρτιζόμενοι/καταρτιζόμενες.

- Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της υπ' αρ. 9319/1.6.2021 κ.υ.α. (Β' 2431), το ποσοστό των ασκούμενων που τοποθετούνται σε κάθε επιχείρηση δεν δύναται να υπερβαίνει το 17% του τακτικού προσωπικού της και σε κάθε περίπτωση τα 40 άτομα, αν ο αριθμός που προκύπτει από την ποσόστωση είναι μεγαλύτερος, και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4554/2018 (Α' 130). Στο αρ. 7 της ως άνω κ.υ.α. ορίζεται ότι οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να εγγράφουν τους/τις πρακτικά ασκούμενους/ασκούμενες στο ειδικό έντυπο Ε3.5: «Αναγγελία έναρξης/ μεταβολών σύμβασης πρακτικής άσκησης σπουδαστών/φοιτητών» στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 (Β' 3520) υ.α., όπως ισχύει.
- Οι πρακτικά ασκούμενοι/ασκούμενες δικαιούνται αποζημίωση η οποία ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο 60% του νόμιμου νομοθετημένου κατώτατου μισθού, όπως εκάστοτε ισχύει. (Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά την προηγούμενη περίοδο πρακτικής άσκησης θέρους 2022 η αποζημίωση πρακτικής άσκησης ανήλθε στο ποσό των 427,80 ευρώ, κατ' εφαρμογή της υπ' αρ. 38866/21.4.2022 (Β' 2030) σχετικής απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.)
- Οι πρακτικά ασκούμενοι/ασκούμενες πρέπει να διαθέτουν Πιστοποιητικό Υγείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπό στοιχεία Υ1γ/Γ.Π/οικ 35797/4.4.2012 (Β' 1199) απόφαση Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όπως ισχύει, εφόσον η ειδικότητα το απαιτεί. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης, οι ασκούμενοι/ασκούμενες υπάγονται στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή τους, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης), στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.
- Οι επιχειρήσεις οφείλουν να διαθέτουν καταλύματα ανά 2 έως 3 άτομα για την διαμονή των ασκούμενων. Τα καταλύματα αυτά πρέπει να πληρούν αυστηρά τους όρους υγιεινής, ασφάλειας και ευπρεπούς διαβίωσης των ασκούμενων. Όσες επιχειρήσεις δεν παρέχουν στέγη στους/στις ασκούμενους/ασκούμενες, των οποίων η μόνιμη κατοικία είναι εκτός της περιφερειακής ενότητας που βρίσκεται η επιχείρηση και σε νησιωτικά συμπλέγματα εκτός νήσου, καταβάλλουν σε αυτούς/αυτές επιπλέον αποζημίωση στέγης ίση κατ' ελάχιστο με το 20% του νόμιμου νομοθετημένου κατώτατου μισθού, όπως εκάστοτε ισχύει. (Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά την προηγούμενη περίοδο πρακτικής άσκησης θέρους 2022 η αποζημίωση στέγης ανήλθε στο ποσό των 142,60 ευρώ, κατ' εφαρμογή της υπ' αρ. 38866/21.4.2022 (Β' 2030) σχετικής απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.)
- Το ωράριο πρακτικής άσκησης καθορίζεται με ευθύνη των υπευθύνων των Επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ημερήσια και εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας, όπως αυτές προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Υπερωριακή απασχόληση δεν επιτρέπεται. Οι βάρδιες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες των τμημάτων της Επιχείρησης σε έως οκτώ (8) ώρες ημερησίως. Για πρακτικά ασκούμενο/ασκούμενη που πραγματοποιεί νυκτερινή βάρδια θα πρέπει πάντα να υπάρχει υπεύθυνος του τμήματος της Επιχείρησης, τον οποίο θα συνεπικουρεί. Ο/Η πρακτικά ασκούμενος/ασκούμενη δικαιούται δύο ημέρες ανάπαυσης την εβδομάδα.
- Ο/Η πρακτικά ασκούμενος/ασκούμενη υποχρεούται να ακολουθεί ακριβώς και ανελλιπώς το ωράριο πρακτικής άσκησης που καθορίζεται από τους υπευθύνους των Επιχειρήσεων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.
- Η επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει οδοιπορικά έξοδα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/ασκούμενη κατά τη μετάβασή του και αποχώρησή του από αυτή, με την έναρξη και λήξη της πρακτικής του, αφού καταθέσει στην επιχείρηση τις σχετικές αποδείξεις πληρωμής των εισιτηρίων του. Διευκρινίζεται ότι σαν μετακίνηση θεωρείται η μετάβαση στην επιχείρηση, η οποία βρίσκεται εκτός νομού από τον τόπο της μόνιμης κατοικίας του. Το ποσό που υποχρεούται η Επιχείρηση να καταβάλει θα είναι η αξία του εισιτηρίου του λεωφορείου ή του τρένου (Β' θέση) ή του πλοίου (Β' θέση), ανεξαρτήτως εάν ο/η πρακτικά ασκούμενος/ασκούμενη χρησιμοποιήσει άλλο μεταφορικό μέσο. Ο/Η πρακτικά ασκούμενη μπορεί να χρησιμοποιεί δωρεάν τα μεταφορικά μέσα της επιχείρησης σύμφωνα με τα προκαθορισμένα από τη Διεύθυνσή της δρομολόγια.

- Η Επιχείρηση (Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα - Εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής με οργανωμένα επισιτιστικά τμήματα - Εστιατόρια), παρέχει την πλήρη διατροφή του/της πρακτικά ασκούμενου/ασκούμενης, με βάση το εδεσματολόγιο προσωπικού.
- Το Υπουργείο Τουρισμού θα διενεργήσει εποπτείες για κάθε ασκούμενο/ασκούμενη κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Η επιχείρηση θα ενημερώνεται για την ημερομηνία και ώρα άφιξης του/της επόπτη/επόπτριας. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν ακολουθείται το πρόγραμμα πρακτικής ο/η επόπτης/επόπτρια θα μεταθέτει τον/την ή τους/τις ασκούμενους/ασκούμενες σε άλλη επιχείρηση.

Επισημαίνεται ότι η τήρηση των όρων πρακτικής άσκησης αλλά και των προβλεπόμενων για τις συνθήκες διαβίωσης των ασκούμενων θεωρείται αναγκαία, ώστε να επιτευχθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό ο σκοπός της πρακτικής άσκησης.